

Propisi u vezi s namazom (šiije)

Ni za jedan namaz koji je mustehab nema ni ezana ni ikameta.

Namaski vadžibi

1. Namaz počinje izgovaranjem riječi Allahu Ekber, a završava se selamom.
2. Ono što se u namazu obavlja ili je vadžib ili mustehab.
3. Namaz ima 11 vadžiba, od kojih su neki ruknovi, a neki ne.

a. Namaski ključni dijelovi – ruknovi:

- o nijjet,
- o kijam,
- o početni tekbir,
- o ruku'i,
- o sedžde.

b. Ono što nije rukn:

- o kiraet,
- o zikr,
- o tešehhd,
- o selam,
- o redosljed,
- o kontinuitet.

Razlika između rukna i onoga što nije rukn

Namaski ruknovi su osnovni dijelovi namaza. Izostavljanjem jednog od njih ili činjenjem većeg

broja negoli je potreban, pa makar to bilo i iz zaborava, namaz je pokvaren. Ostali vadžibi, mada se moraju izvršiti, međutim, ako se iz zaborava izostave ili im se poveća broj, time se namaz ne kvvari.

Pravila namaskih vadžiba:

Nijjet

1. Klanjač od početka do kraja namaza mora znati koji namaz klanja, i da ga obavlja radi izvršenja zapovijedi Gospodara Svijetova.
2. Nije potrebno jezikom izgovarati nijjet, a ako se izgovori, ne predstavlja problem.
3. Namaz mora bit čist od svake vrste pretvaranja ili glume, znači treba ga obavljati samo radi vršenja Božije zapovijedi. Ako je cio namaz ili jedan njegov dio obavljen u ime nečeg drugog a ne u ime Allaha, namaz je pokvaren.
4. Ako bi klanjač u svom namazu pored nijjeta da ga obavlja u ime Allaha imao i drugih nijjeta, uz tri uvjeta nema problema:
 - a. da nema namjeru pretvaranja i dokazivanja pred drugima,
 - b. da osnovni nijjet bude u ime Allaha i radi približavanja Njemu, a druge nakane da budu sporedne,
 - c. da sporedna nakana bude mubah ili poželjna. Shodno ovom, ako se obavlja namaz u ime Boga, a uz to i sa namjerom da se neko pouči obavljanju namaza, nema problema.

Promjena nijjeta

Promjena nijjeta sa jednog na drugi namaz je u sljedećim uvjetima ispravna:

- a. sa ikindijskog namaza na podne namaz, u slučaju da se klanjajući ikindiju shvati da podne ili nije obavljeno ili je pokvareno, u tom je slučaju vadžib promjeniti nijjet (promjena se ne vrši riječima, već srcem).
- b. sa naklanjavanja ikindije na naklanjavanje podne-namaza,
- c. sa jacie na akšam,
- d. sa naklanjavanja jacie na naklanjavanje akšama,

- e. sa pravovremenog namaza na namaz koji se naklanjava,
- f. sa namaza u džematu na pojedinačno obavljanje.

Slučajevi u kojima promjena nijjeta nije ispravna:

1. sa podne na ikindiju,
2. sa akšama na jaciju,
3. sa naklanjavanja na redovni,
4. sa pojedinačnog na džematski,
5. sa mustehaba na vadžib,
6. sa mustehaba na drugi mustehab,
7. sa vadžiba na mustehab, osim u sljedećim dvama slučajevima:
 - a. na podne-namazu u petak, osobi koja je zaboravila početi učiti suru Džumu'a, a suru koju uči proučila je dopola ili veću polovinu,
 - b. da klanja vadžib namaz, a da nije prešao na ruku trećeg rekata, i da se u međuvremenu uspostavi džemat a on se plaši da će izostati s njega.

Tekbiretul-ihram

Početni tekbir se naziva tekbiretul-ihram zato što sa njim velik broj stvari koje su se prije namaza mogle vršiti postaju haram: npr. jesti, piti, smijati se, plakati (u vezi s dunjalučkim stvarima).

Vadžibi početnog tekbira:

1. Da se ispravno izgovori na arapskom jeziku.
2. U trenutku izgovaranja Allahu Ekber tijelo mora biti mirno.
3. Tako ga izgovoriti da, ukoliko nema prepreke, čovjek može čuti samoga sebe, dakle, ne treba suviše tiho.
4. Shodno obaveznoj predostrožnosti, tekbir se ne smije vezati uz zikr koji se uči prije njega. (naprimjer, izgovoriti bismillahi Allahu Ekber) Mustehab je u toku izgovaranja početnog tekbira, kao i tekbira u toku namaza, ruke dizati do visine ušiju.

Kijam (stajanje) Kijam znači (mirno) stajati, i u određenim trenucima predstavlja namaski rukn, tako da njegovo izostavljanje kvari namaz, međutim, oni koji nisu u mogućnosti namaz obavljati stojeći, obaviti će ga na način kako će to kasnije biti objašnjeno.

Dijelovi kijama: 1. Ruknovi: a. mirno stajati prilikom početnog tekbira, b. mirno stajati prije ruku'a. 2. Ono što nije rukn: c. stajanje prilikom kiraeta, d. stajanje nakon obavljenog ruku'a.

Pravila kijama

1. Vadžib je da se prije izgovaranja početnog tekbira i nakon njega nekoliko trenutaka stane mirno da bi bili sigurni da je tekbir izrečen u stanju mirovanja.

2. Stajanje povezano sa ruku'om znači da iz stojećeg stava pređemo na ruku'. Shodno ovom pravilu, ukoliko bismo nakon kiraeta iz zaborava pošli na sedždu pa se prije nego spustimo glavu na sedždu sjetimo da ruku' nije obavljen, trebamo se vratiti, potpuno ispraviti i stati, pa zatim preći na ruku', i nastaviti namaz.

3. Stvari od kojih se na kijamu treba čuvati:

- a. pomjerati se,
- b. nagnjati se ustranu,
- c. oslanjati se o nešto,
- d. puno širiti noge,
- e. odizati noge od zemlje,

4. Klanjač u toku namaza mora obje noge spustiti na zemlju, ali nije obavezno težinu tijela raspodijeliti na obje noge, već ako bi se oslonio samo na jednu, ne predstavlja problem.

5. Ako se klanjač želi u namazu pomjeriti nazad ili naprijed, desno ili lijevo, u toku pomjeranja ne smije ništa učiti.

6. Pomjerati ruke ili prste dok se uči Fatiha ne predstavlja problem, mada je preporučena predostrožnost da ih ne pomjera.

7. Ako bismo se u toku učenja Fatihe, sure ili tesbihata nehotice pomjerali tako da bismo izašli iz stanja mirnog stajanja, obavezna predostrožnost je ponoviti ono što smo proučili pri pomjeranju.

8. Čovjek koji ne može da klanja stojeći mora klanjati sjedeći, s tim da se okrene prema kibli, a ako nije u mogućnosti ni sjedeći, tada mora ležati.

9. Vadžib je da se nakon ruku'a potpuno uspravimo, pa tek zatim otići na sedždu. Ako se ovo

stajanje namjerno izostavi, namaz je pokvaren.

10. Čovjek koji klanja ležeći mora leći na desni bok i tako se okrenuti prema kibli. Ako ne može na desni, tada na lijevi, također okrenut prema kibli, a ako ni to nije u stanju, tada će leći na leđa tako što će stopala okrenuti prema kibli.

Kiraet (učenje Kur'ana)

1. Na prvom i drugom rekatu dnevnih vadžib namaza klanjač prvo mora proučiti Fatihu, a zatim jednu cijelu suru.

2. Na trećem i četvrtom rekatu dnevnih namaza mora se proučiti ili Fatiha ili tesbihati koji, ako bi jedanput bili proučeni, bilo bi dovoljno.

3. Ako klanjač na trećem i četvrtom rekatu uči Fatihu, shodno obaveznoj predostrožnosti, mora tiho proučiti i bismilu.

Pravila kiraeta

1. Na trećem i četvrtom rekatu Fatiha ili tesbihati moraju biti učeni tiho, ali Fatiha i sure na prvom i drugom rekatu moraju biti učeni na sljedeći način: podne i ikindija: i muškarac i žena tiho, sabah, akšam i jacija: muškarac mora učiti naglas, a žena, ukoliko joj glas ne čuje stranac, može učiti naglas, ali ako čuje, shodno obaveznoj predostrožnosti, u sebi.

2. Ako bi na mjestu gdje moramo učiti naglas namjerno učili tiho, ili gdje se mora učiti tiho namjerno učili naglas, namaz bi bio pokvaren, ali ako to učinimo iz zaborava ili iz neznanja ovog pravila, namaz je ispravan.

3. Ukoliko prilikom učenja shvatimo da smo pogriješili, pa umjesto da učimo naglas učimo tiho, nije potrebno ponavljati ono što je već proučeno.

4. Čovjek mora naučiti da namaz obavlja ispravno. Ako neko uopće ne može da nauči ispravno obavljati namaz, mora ga obaviti kako god može, i shodno preporučenoj predostrožnosti, namaz treba obavljati u džematu.

5. Preporučena je opreznost da se u namazu prilikom učenja ne staje sa hareketom ili da se ne prelazi sa sukunom.

6. Ukoliko se u namazu jedna od četiriju sura koje u sebi imaju ajet sa vadžib sedždom namjerno prouče, namaz je pokvaren.

7. Ako bismo nakon Fatihe počeli učiti suru Ihlas ili Kafirun, ne možemo ih prekinuti da bismo

počeli učiti neku drugu, međutim, na Džuma namazu ili podne-namaz u petak, ako slučajno počnemo učiti jednu od ovih dviju sura umjesto sure Džumu'a i Munafikun, ukoliko nismo stigli do pola sure, možemo je prekinuti pa početi učiti jednu od ovih dviju.

8. Ako na namazu počnemo učiti neku suru osim Ihlasa i Kafirun, možemo, prije nego stignemo do pola sure, da je prekinemo, pa da počnemo učiti drugu.

9. U slučaju da smo zaboravili dio sure, možemo tu suru prekinuti, pa početi učiti drugu, pa makar proučili i više od pola, ili ako bi ta sura bila Ihlas ili Kafirun.

10. Ukoliko klanjač misli da pravilno izgovara neku riječ, naprimjer riječ 'abduhu na tešehhdu uči 'abdehu, pa kasnije shvati da je pogrešno učio, nije potrebno da ponavlja namaz.

11. U sljedećim slučajevima klanjač ne mora na prvom i drugom rekatu učiti suru, već je dovoljno da prouči samo Fatihu:

a. vrijeme namaza pri kraju,

b. prisiljen je da ne prouči suru, naprimjer, plaši se da ako je prouči, lopov, životinja ili nešto drugo mogu da mu nanesu štetu.

12. U nedostatku vremena tesbihate na trećem i četvrtom rekatu treba proučiti jedanput.

13. U skladu sa obaveznom predostrožnosti, za podučavanje namaskih vadžiba se ne uzima plaća, dok za mustehabe nema problema.

Miješanje Fatihe i tesbihata

1. Proučiti tesbihate na prva dva rekata, misleći da se klanjaju posljednja dva:

a. ako shvatimo prije ruku'a: proučiti Fatihu i suru i namaz je ispravan.

b. ako shvatimo na ruku'u ili nakon njega, nastaviti dalje i namaz je ispravan.

2. Pogriješiti na druga dva rekata:

a. misliti da je prvi rekat pa proučiti Fatihu, namaz je ispravan.

b. htjeti proučiti Fatihu, ali početi tesbihate ili htjeti učiti tesbihate, ali nam Fatiha dođe na jezik, trebamo prekinuti učenje, pa ponovo proučiti Fatihu ili tesbihate, međutim, ako je običaj da učimo ono što nam je došlo na jezik, a i u srcu smo imali namjeru to proučiti, možemo to završiti i namaz je ispravan.

c. imamo običaj učiti tesbihate, ali bez namjere počnemo Fatihu, trebamo prekinuti učenje, pa ponovo početi ili Fatihu ili tesbihate.

Neki od mustehaba kiraeta:

- i. Na prvom rekatu prije Fatihe proučiti E'uzu billahi mineš-šejtanir-radžim,
- ii. na prvom i drugom rekatu podneva i ikindije bismillu proučiti naglas,
- iii. prilikom učenja Fatihe i sure biti pribran, zastati na kraju svakog ajeta, tj. ne vezati ajete,
- iv. u toku učenja Fatihe i sure biti svjestan njihovog značenja,
- v. ako je namaz u džematu, nakon što imam prouči, a ako klanja za sebe, tada nakon Fatihe izgovoriti El-hamdu lillahi rabbil-'alemin, vi. na svim namazima na prvom rekatu učiti suru Kadr, a na drugom Ihlas, vii. nakon sure Ihlas, jedanput, dvaput ili tri puta izgovoriti Kezalikallahu rabbi, ili tri puta Kezalikallahu rabbuna.

Zikr

Jedan od vadžiba ruku'a i sedžde je zikr, tj. reći Subhanallah ili Allahu Ekber i sl. Objašnjenje dolazi naknadno.

Ruku'

Na svakom rekatu nakon kireata čini se pregibanje do te mjere da možemo rukama dohvatiti koljena. Ova radnja naziva se ruku'.

Vadžibi ruku'a:

- i. sagibanje do mjere kako je već opisano,
- ii. zikr,
- iii. umirivanje tijela u trenutku izgovaranja zikra,
- iv. ispravljanje nakon ruku'a,
- v. umirivanje tijela nakon ruku'a.

Zikr na ruku'u

Svaki zikr koji se prouči je dovoljan, ali, shodno obaveznoj predostrožnosti, zikr treba trajati najkraće onoliko koliko se može tri puta izgovoriti Subhanallah, ili jedanput Subhane rabbijel-

azimi ve bi hamdih.

Mirovanje tijela na ruku'u

- i. Dok se na ruku'u uči zikr, tijelo mora biti umireno.
- ii. Ako bi se prije nego se sagne na ruku' i prije nego se umiri tijelo namjerno počeo učiti zikr, namaz bi bio pokvaren.
- iii. Ako bismo se namjerno digli sa ruku'a prije negoli proučimo obavezni zikr, namaz je pokvaren.

Uspravljanje i umirivanje nakon ruku'a

Nakon proučenog zikra na ruku'u, moramo se uspraviti i umiriti tijelo, a zatim otići na sedždu. Ukoliko bismo namjerno prije nego se ispravimo ili umirimo tijelo otišli na sedždu, namaz bi bio pokvaren.

Dužnost čovjeka koji ne može normalno obaviti ruku'

1. Čovjek koji se ne može previti koliko je potrebno za ruku, treba to učiniti onoliko koliko može.
2. Čovjek koji se iz stojećeg stava nije u stanju uopće previti ruku' treba obaviti sjedeći.
3. Čovjek koji ruku' obavlja sjedeći treba se toliko nageći naprijed da mu lice bude iznad koljena, a bolje je da se nagne da mu lice bude blizu mjesta gdje obavlja sedždu.

Zaboravljanje ruku'a

1. Ukoliko bismo zaboravili učiniti ruku', ali se sjetimo u hodu prije nego učinimo sedždu, trebamo ustati pa ga iz tog položaja obaviti. Ukoliko bi na ruku' otišli iz pozicije u kojoj smo se sjetili, tj. kada smo bili nagnuti između stajanja i sedžde, namaz bi bio pokvaren.
2. Ako bismo se nakon spuštanja čela na sedždu sjetili da nismo obavili ruku', shodno obaveznoj predostrožnosti, moramo se uspraviti, obaviti ruku', završiti namaz, pa ga ponovo obaviti.

Neki od mustehaba ruku'a

- i. proučiti zikr tri, pet, sedam ili više puta,

- ii. prije odlaska na ruku' izgovoriti tekbir,
- iii. na ruku'u gledati u pod između stopala,
- iv. prije ili poslije zikra proučiti salavat,
- v. nakon ruku'a, kada se uspravimo, izgovoriti semi'allahu limen hamideh.

Sedžda

Klanjač je obavezan na svakom rekatu, bilo vadžib bilo mustehab namaza, nakon ruku'a obaviti po dvije sedžde. Sedžda se čini tako što se na zemlju spuste: čelo, dlanovi ruku, koljena, vrhovi nožnih palčeva.

Vadžibi prilikom sedžde

- i. Spustiti na tlo navedenih sedam dijelova tijela,
- ii. zikr,
- iii. smiriti tijelo prilikom učenja zikra,
- iv. vratiti se u sjedeći položaj i umiriti se između dvije sedžde,
- v. da u trenutku izgovaranja zikra svih sedam dijelova tijela bude na tlu,
- vi. da tlo sedžde bude ravno (da ne bude nageto ili neravno do te mjere da između čela i koljena bude razlika više od četiriju sastavljenih prsta ruke),
- vii. položiti čelo na ono na čemu je sedžda ispravna,
- viii. da mjesto gdje se spušta čelo bude čisto,
- ix. kontinuitet između dviju sedždi,
- x. paziti da se zikr izgovara na arapskom jeziku te čuvati redoslijed i kontinuitet u zikru.

Zikr

Svaki zikr na sedždi je dovoljan, ali je iz obavezne predostrožnosti potrebno da ne traje kraće negoli se može tri puta izgovoriti subhanallah ili jedanput subhane rabbijel-e'ala ve bi hamdih.

Smirenost

1. Na sedždi za vrijeme obaveznog zikra tijelo mora biti smireno. Također, za mustehab zikr, koji se uči sa namjerom izvršenja zikra koji je naređen, potrebno je da se tijelo umiri.
2. Ako bismo prije nego spustimo čelo na sedždu i umirimo tijelo namjerno proučili zikr, namaz bi bio pokvaren, a ako bi to bilo iz zaborava, morali bismo ponoviti zikr u stanju mirovanja.

Dizanje sa sedžde

1. Nakon zikra na prvoj sedždi trebamo sjesti, umiriti se, pa učiniti drugu sedždu.
2. Ako bismo prije završetka zikra namjerno podigli glavu sa sedžde, namaz bi bio pokvaren.
3. Kada se desi slučajno odbijanje, tj. podizanje glave sa tla, ako je moguće, nećemo je vratiti na sedždu, i ovo će se računati kao jedna sedžda, bio zikr proučen ili ne, a ako je ne možemo zadržati, već se sama ponovo spusti na tlo, to će se, opet, računati kao jedna sedžda, pa ako zikr nije proučen, morat će se proučiti.

Polaganje sedam dijelova tijela na tlo

1. Ukoliko se u toku izgovaranja zikra namjerno podigne jedan od sedam dijelova tijela, namaz je pokvaren, ali ako se u trenutku dok se ništa ne izgovara podigne jedan dio tijela, osim glave, pa se opet spusti, sedžda je ispravna.
2. Ne smeta ako bi uz nožni palac, i ostali prsti bili na tlu.

Položaj tla za obavljanje sedžde

1. Mjesto gdje se spušta čelo ne smije biti niže ili više od mjesta koljena u mjeri većoj od četiri sastavljena prsta.
2. Obavezna predostrožnost nalaže da mjesto spuštanja čela ne bi trebalo biti niže ili više od mjesta gdje su nožni prsti u mjeri većoj od četiri sastavljena prsta.

Materijali na koje se spušta čelo kod obavljanja sedžde

1. Na sedždi čelo mora biti položeno na zemlju ili na ono što niče iz zemlje, ali što se ne koristi u ljudskoj ishrani ili za odijevanje.
2. Primjeri onoga na čemu je sedžda ispravna: zemlja, kamen, pečena glina, gips, drvo, trava.
3. Na mjestu gdje se zbog posebnih prilika ne može obaviti sedžda na jednom od pobrojanih materijala sedžda se može obaviti i na tepihu i sličnome materijalu i radi namaza nije potrebno odlaziti na drugo mjesto.

Pitanje: Da li je ispravno klanjati na polomljenom mohru (pločici od pečene gline ili kamena)?

Odgovor: Nema smetnji.

Propisi sedžde

1. Sedžda na rudama poput zlata, srebra, akika, firuzaka nije ispravna.
2. Činiti sedždu za nekog drugog mimo Allaha je haram.
3. Činiti sedždu na onome što niče iz zemlje, a čime se hrane životinje, poput trave i slame, je ispravno.
4. Sedžda na papiru, pa makar bio izrađen od pamuka i sl. je ispravna.
5. Najbolja stvar na kojoj se čini sedžda jeste: zemlja, kamen i biljke.
6. Ako bi se mohr na prvoj sedždi zalijepio na čelo, pa ne pomaknuvši ga obavimo drugu sedždu, namaz biva pokvaren.

Obaveza lica koje ne može obaviti normalnu sedždu

1. Čovjek koji ne može spustiti čelo na zemlju mora se koliko je u mogućnosti previti naprijed, a mohr postaviti na nešto do te visine, naprimjer na jastuk, i položiti na njega glavu tako da kažu da je obavio sedždu, s tim što će ostali dijelovi osim glave biti normalno položeni na tlo.
2. Ukoliko nije u stanju uopće se previti, mora sjesti i glavom napraviti pokret kao za sedždu, a shodno obaveznoj predostrožnosti, mohr će prisloniti rukom na čelo.

Činjenje više ili manje sedždi

1. Namjerno: namaz je pokvaren.
2. Nenamjerno:

- a. dvije sedžde više ili manje na jednom rekatu – namaz je pokvaren,
- b. jednu sedždu: i. učiniti više – namaz je ispravanii, učiniti manje:

- Ako se sjeti prije ruku'a sljedećeg rekata, treba se spustiti bez ruku'a, obaviti sedždu i namaz je ispravan.
- Ako se sjeti na ruku'u sljedećeg rekata ili kasnije, namaz je ispravan, s tim što nakon selama treba nadoknaditi sedždu i obaviti dvije sedžde sehva (zaborava).

Neki od mustehaba sedžde

1. U sljedećim prilikama mustehab je izgovoriti tekbir:

- a. nakon ruku'a, a prije prve sedžde,
- b. nakon prve sedžde, dok se mirno sjedi,
- c. prije druge sedžde, dok se mirno sjedi,
- d. nakon druge sedžde.

2. Oduljiti sedždu je mustehab.

3. Mustehab je izgovoriti estagfirullahe rabbi ve etubu ilejh između prve i druge sedžde dok mirno sjedimo,

4. Mustehab je učiti salavate na sedždi.

Kur'anske vadžib sedžde

1. U četiri kur'anske sure nalaze se ajeti koji, kada ih proučimo ili čujemo da ih je neko drugi prouči, iziskuju da se odmah učini sedžda.

2. Sure u kojima se nalaze ovi ajeti:

- a. Es-Sedžda, 15. ajet,
- b. Fussilet, 37. ajet,
- c. En-Nedžm, posljednji ajet,
- d. El-'Alek, posljednji ajet.

1. Ako bismo zaboravili učiniti ovu sedždu, kada se sjetimo, moramo je obaviti.

2. Ako bi se ajet sa sedždom čuo sa kasete, sedžda ne bi bila potrebna.

3. Ako bi se ajet sa sedždom čuo sa radija, televizije ili razglasa, ako glas nije sa matrice, tj. direktno se prenosi, mora se učiniti sedžda.

4. Pri obavljanju ove sedžde čelo se treba položiti na ono na čemu je sedžda ispravna, dok se ostali uvjeti sedžde ne moraju ispuniti.

5. Učiti zikr na ovim sedždama nije obavezno već je mustehab.

Tešehhud

1. Na drugom i posljednjem rekatu namaza nakon druge sedžde moramo sjesti, umiriti se i proučiti tešehhud, tj. proučiti:

Ešhedu en la ilahe illallahu wahdehu la šerike leh, we ešhedu enne Muhammeden abduhu we resuluh, Allahummme salli ala Muhammed we ali Muhammed.

اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له واشهد ان محمدا عبده ورسوله اللهم صل على محمد و آل محمد

2. Ako bismo zaboravili proučiti tešehhud pa ustali na sljedeći rekat, ali se prije ruku'a sjetimo da nismo proučili, moramo sjesti, proučiti tešehhud, potom ustati i dalje normalno nastaviti namaz. Ukoliko bismo se sjetili na ruku'u ili nakon njega, moramo dovršiti namaz, pa nakon selama nadoknaditi tešehhud i, shodno obaveznoj predostrožnosti, obaviti dvije sehvi-sedžde.

Selam

1. Na posljednjem rekatu namaza, nakon tešehhuda, moramo izgovoriti selam i završiti namaz.

2. Obavezno je u sklopu selama proučiti jednu od ovih dviju rečenica:

Es-selamu 'alejna we 'ala 'ibadillahis-salihin, عباد الله الصالحين, Es-selamu 'alejkum we rahmetullahi we berekatuhu3بركاته ورحمة الله و بركاته.

Mustehab je da se prije ovih dvaju selama prouči:

Es-selamu 'alejke ejjuhen-nebijju we rahmetullahi we berekatuhu. السلام عليك ايها النبي ورحمة الله و بركاته

A također je mustehab proučiti sva tri.

Redoslijed

1. Namaz se mora obaviti sljedećim redoslijedom: početni tekbir, kiraet, ruku', sedžde, na drugom rekatu nakon sedždi proučiti tešehhud, a na posljednjem rekatu nakon tešehhuda proučiti selam.

2. Ako bi jedan rukn bio zaboravljen, a rukn poslije njega obavljen, poput toga da prije ruku'a obavimo dvije sedžde, namaz je pokvaren.

3. Ako bismo zaboravili obaviti rukn, a obavimo ono što slijedi nakon njega, a nije rukn, kao naprimjer, prije nego obavimo sedžde proučimo tešehhud, u tom slučaju mora se obaviti izostavljeni rukn, pa nakon njega ono što se greškom počelo prvo učiti proučiti ispočetka.

4. Ako se zaboravi ono što nije rukn, pa se obavi rukn koji dolazi poslije toga, kao naprimjer otići na ruku' a ne proučiti Fatihu, namaz je ispravan.

Kontinuitet

1. Kontinuitet (muwalat) znači da se namaske radnje obavljaju jedna iza druge i da se među njima ne pravi vremenski razmak.
2. Ako bismo između namaskih radnji napravili toliki razmak da posmatrač stekne utisak da više ne klanjamo, namaz je pokvaren.
3. Odužavanje sedždi, ruku'a ili učenje dugih sura ne narušava kontinuitet namaza.

Kunut

1. Mustehab je da se na drugom rekatu, nakon Fatihe i sure, a prije ruku'a, prouči kunut.
2. Na džumi namazu na svakom rekatu uči se po jedan kunut.
3. Na ajat-namazu na svakom rekatu uči se po pet kunuta.
4. Na bajram-namazima na prvom rekatu pet, a na drugom rekatu četiri kunuta.
5. Na vitr-namazu, koji ima jedan rekat, mustehab je prije ruku'a proučiti kunut.
6. Bilo koji zikr na kunutu je dovoljan, pa makar i jedno Subhanallah ali se može proučiti:

Rabbena atina fid-dunja haseneten we fil-ahireti haseneten we kina 'azaben-nar.

ربنا آتنا في الدنيا حسنة و في الآخرة حسنة وقنا عذاب النار

7. Ako želimo obaviti kunut, shodno obaveznoj predostrožnosti, ruke se moraju podići, a mustehab je podići ih u visini lica sa dlanovima okrenutim prema gore.

Dove nakon namaza (ta'kib)

Ta'kib znači učiti dove, zikr ili Kur'an nakon obavljenog namaza.

1. Bolje je da smo okrenuti prema kibli kada ga obavljamo.
2. Nije obavezno da bude na arapskom, ali je bolje učiti ono što je određeno u knjigama dova.
- 3. Mustehab je nakon namaza proučiti tesbih Hazreti Fatime Zehre, tj. izgovoriti:**

34 puta Allahu Ekber,

33 puta El-hamdu lillah,

33 puta Subhanallah.

Šta kvari namaz (mubtalati)

Od trenutka kada izgovorimo početni tekbir, pa do kraja namaza, tj. selama, neke radnje postaju nam haram. Ukoliko jednu od njih počinimo, namaz nam je pokvaren. Sljedeće radnje kvare namaz:

- i. ako u toku namaza jedan od namaskih uvjeta nestane,
- ii. ako se učini nešto što kvari abdest ili gusul,
- iii. jedenje i pijenje,
- iv. pričanje,
- v. smijanje,
- vi. plakanje (za dunjalučke stvari),
- vii. okretati se od kible,
- viii. izostaviti ili dodati namaski rukn,
- ix. poremetiti namasko ponašanje,
- x. vezati ruke,
- xi. reći amin nakon Fatihe,
- xii. ako dođe do sumnje koja biva uzrokom kvarenja namaza.

Pravila o kvarenju namaza

- 1. Ako bi u toku namaza jedan od preduvjeta za valjanost namaza nestao, naprimjer u namazu shvatimo da je mjesto na kojem klanjamo uzurpirano, namaz je pokvaren.
- 2. Ako bismo u namazu izgubili abdest ili dođe do kvarenja gusula, namaz je pokvaren.
- 3. Ako bismo u namazu zaspali, namaz je pokvaren.
- 4. Ako se na sedždi probudi, pa sumnja da li je na posljednjoj sedždi ili na sedždi zahvale, mora se ponoviti namaz.

Pričanje u namazu

- 1. Ako klanjač namjerno u namazu kaže riječ kojom želi dati nešto do znanja, namaz je

pokvaren, pa makar ta riječ bila i bez značenja ili da je u pitanju samo jedno slovo.

2. Kihati, podrigivati, uzdisati ne kvari namaz, ali reći ah, uh, oh i sl. što ima dva slova, ako je namjerno izgovoreno, razlog je kvarenja namaza.

3. Dok smo na namazu, ne smijemo nikom nazivati selam, ali ako bi neko nazvao selam nama dok smo u namazu, vadžib je odgovoriti, ali tako što će u odgovoru riječ selam biti prva, tj. reći es-selamu 'alejk, ili es-selamu 'alejkum, a ne 'alejkumus-selam.

4. Ako bismo neku riječ, poput Allahu Ekber, izgovorili sa nijjetom zikra, a ujedno je izgovorili naglas da bismo nekom nešto dali do znanja, to ne predstavlja problem, međutim, ako bi to bilo sa nijjetom da se nekom nešto da do znanja, pa i ako bi u to bio uključen i nijjet činjenja zikra, namaz je pokvaren zato što je nijjet koji nije zikr temeljni, a zikr se samo pridodaje tome.

Pitanje:Ako bi neko klanjaču nazvao selam, ali samo da mu kaže selam, kako će klanjač odgovoriti na to?

Odgovor:Odgovoriti je vadžib, a može se zadovoljiti time što će i on reći samo selam, ili može reći selamun 'alejkum.

Smijanje i plakanje

1. Ako se klanjač namjerno, glasno nasmije, namaz mu je pokvaren,

2. Osmijeh bez glasa ne kvari namaz.

3. Ako klanjač namjerno glasno zaplače zbog ovosvjetskih problema, namaz mu je pokvaren.

4. Plač bez glasa i plač iz bogobojažnosti ili radi Ahireta, pa makar bio i glasan, ne kvari namaz.

Okretanje od kible

1. Ako neko namjerno do te mjere okrene lice od kible da ne kažu da je prema kibli, namaz mu je pokvaren.

2. Ako nehотиčno okrene lice od kible, na desnu ili lijevu stranu, shodno obaveznoj predostrožnosti, mora ponoviti namaz, ali ako to okretanje nije u toj mjeri da je dostiglo desnu ili lijevu stranu, namaz je ispravan.

Remećenje namaskog ponašanja

1. Ako bismo u namazu počinili nešto što nije u skladu sa namaskim ponašanjem, kao

naprimjer, ako bismo zapljeskali rukama ili skočili i sl., bez obzira je li to iz zaborava, namaz je pokvaren.

2. Ako bismo u namazu toliko zašutjeli da bi sa strane rekli da ne da obavljamo namaz, namaz je pokvaren.

3. Prekidanje vadžib namaza je haram, osim u nuždi, poput sljedećeg:

- a. spašavanje života,
- b. spašavanje imetka,
- c. sprečavanje materijalnih i tjelesnih šteta.

4. Prekidanje namaza radi vraćanja dugova dozvoljeno je u sljedećim prilikama:

- a. pozajmitelj traži svoju pozajmicu,
- b. namasko vrijeme nije pri kraju, tj. ako prekinemo, moći ćemo pravovremeno klanjati namaz,
- c. ne biti u mogućnosti da se u toku namaza isplati dug (naprimjer, novac nam nije u džepu).

5. Ako u toku namaza primijetimo da je džamija nečista, a na raspolaganju nemamo puno vremena kada je u pitanju pravovremeno obavljanje namaza, a čišćenje ne možemo obaviti u namazu, moramo prekinuti namaz, očistiti džamiju, pa poslije klanjati.

6. Prekinuti namaz zbog imetka koji nije bitan je mekruh.

Vežanje ruku

Ako bismo u namazu vezali ruke, namaz je pokvaren.

Izgovaranje riječi amin

Ako bismo nakon Fatihe namjerno izgovorili amin, namaz je pokvaren, ali ako bi to učinili iz zaborava ili tekijje, namaz je valjan.

Radnje koje su mekruh u namazu

- i. zatvaranje očiju,
- ii. igranje s prstima i rukama,

- iii. šutnja u toku učenja Fatihe, sure ili zikra, radi slušanja nečijeg govora,
- iv. sve radnje koje kvare predanost i skrušenost u namazu,
- v. okretanje lica od kible u maloj mjeri, dok okretanjem u velikoj mjeri namaz biva pokvaren.